

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.052/2022/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gócs Edina ügyvéd (cím1) által képviselt felperes cím2 alatti székhelyű felperesnek -, a Dr. PhD Rácz Zoltán ügyvéd (cím3) által képviselt Alperes cím4 alatti lakos alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 7.M.70.014/2022/23. számú ítélete ellen 24. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, azzal a pontosítással, hogy a felperes az elsőfokú eljárási illetéket az állam javára köteles megfizetni.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 295 010 (kettőszázkilencvenötezer-tíz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a feljegyzett 743 332 (hétszáznegyvenháromezer-háromszázharminckettő) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított – és a fellebbezés szempontjából lényeges – tényállás szerint a 2012. február 9. napján alakult és elsősorban parketta és padlóburkolók kereskedelmével foglalkozó felperes munkáltató a perrel érintett időszakban öt kiskereskedelmi egységet üzemeltetett Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Heves megyében. 2012. március 29. napjától a kazincbarcikai üzletében eladó-üzletvezető munkakörben alkalmazta az alperest. Az alperes munkaköri leírása – egyebek mellett – feladatként rögzítette az értékesítés, árukiadás lebonyolítását azzal, hogy az alperes pénztárosi feladatokat lát el, a pénzkészletért és a pénztárért teljes anyagi felelősséggel tartozik, ennek során vezeti a kereskedelmi egység házipénztárát, gondoskodik a keletkezett bevétel bankszámlára történő befizetéséről vagy a felettesnek történő átadásáról, a megfelelő

adminisztráció vezetéséről. A munkaköri leírás szerint kötelessége volt betartani és végrehajtani a munkakörét érintő jogszabályokat.

[2] A felperes a miskolci telephelyén rendszeresen tartott oktatásokat a munkavállalói számára, amelyeknek tárgya volt más mellett az úgynevezett közösségi értékesítés is. Az alperes az oktatásokon részt vett, így tisztában volt azzal, hogy milyen módon kell eljárni abban az esetben, ha nem magyarországi adóalany részére végez értékesítést.

[3] A felperesnél kialakított gyakorlatnak megfelelően az értékesítést végző dolgozó a személyi okirat alapján beazonosította a külföldi vásárló személyét, illetve a külföldi jogi személy képviselőjét, majd leellenőrizte a VIES-rendszeresen keresztül, hogy a külföldi vásárló rendelkezik-e érvényes közösségi adószámmal, és ha minden rendben volt, úgy a számla mellé kiállította az úgynevezett külföldi fuvarlevelet, CMR-t is. Az ilyen módon kiállított számlák alapján ezen értékesítéseket általános forgalmi adó (továbbiakban: ÁFA) mentes értékesítésként könyvelte le, azaz az értékesítés után az ÁFA összegét nem fizette meg.

[4] A felperes huzamosabb ideig nem ellenőrizte az alperes által a munkavégzése során kiállított számlákat, illetve azt sem, hogy a számlán feltüntetett árunak a Magyarországról való kiszállítása megtörtént-e. Az alperes azonban 2012-2016. között úgy értékesített padlóburkolót és annak kiegészítőit a kiskereskedelmi forgalmi árnál alacsonyabb áron és ÁFA felszámítása nélkül, hogy azokról a tényleges vásárlók részére számlát nem állított ki, ugyanakkor a könyvelés részére 251 olyan fiktív számlát hozott létre, mintha külföldi adószámmal rendelkező adóalany részére történt volna az értékesítés. Az alperes emellett ezen időszak alatt esetleg szabályosan is kiállított a közösségi vevők részére ÁFA-mentes számlákat.

[5] Az alperest a szabadsága vagy keresőképtelensége miatti távollétében, valamint váltott szombati napokon helyettesítő tanú4 közösségi adószámú vevő részére nem állított ki számlát a felperes kazincbarcikai üzletében.

[6] A felperes ügyvezetője 2016. november 20. napján elrendelte az üzleteiben a külföldi székhelyű, közösségi adószámmal rendelkező vevők részére 2016. október hónapban végzett értékesítések ellenőrzését. Ennek során az alperestől 2016. november 28-án bekérték a kazincbarcikai üzletben kiállított számlák másolatait. Az alperes ezt követően sztorizált két olyan számlát, amelyet november 10-én, illetve 17-én külföldi vevők részére állított ki, majd azok helyett november 28-án kitalált nevű (magánszemély1, magánszemély2) magánszemélyek részére állított ki teljesen azonos tartalmú számlát, azonban már az ÁFA összegével történt értékesítésről. Az alperes november 29-én telefonon közölte a felperes ügyvezetőjével, hogy nem tud munkát végezni, ezért a kazincbarcikai üzletben helyettesítés szükséges. November 30-án az alperes bement a felperes miskolci székhelyére, ahol közölte,

hogy nem kíván a felperesnél tovább dolgozni. Az alperes november 30-án a pénztár tartalmát befizette a felperes bankszámlájára, ezután az alperes 2016. december 12. napjáig elérhetetlen volt.

[7] A felperes az utólagos ellenőrzés és az alperes, mint vádlott ellen folyamatban volt büntető eljárás során feltárt adatok alapján összességében az alperes által szabálytalanul kiállított számlák után 9 291 656 forint ÁFA különbözetet fizetett meg az adóhatóság részére.

[8] A felperes feljelentése folytán az alperessel, mint vádlottal szemben lefolytatott büntető eljárás eredményeképpen a Kazincbarcikai Járásbíróság 2021. március 2. napján B.225/2019/57. szám alatt hozott ítéletében megállapította az alperes bűnösségét folytatólagosan elkövetett csalás büntetében és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségében, amelyekre tekintettel 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy annak végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2021. december 14. napján hozott Bf.311/2021/8. számú jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítés szempontjából megváltoztatta azzal, hogy az alperes a csalás büntetét üzletszerűen követte el, egyekben helybenhagyta azt.

[9] A felperes 2017. február 8. napján terjesztette elő kereseti kérelmét, amelyet többszöri módosítást követően akként tartott fenn, hogy kérte kötelezni az alperest 9 291 656 forint és ezen összeg 2017. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint a perköltsége megfizetésére.

[10] Előadta, hogy az alperes belföldi vevők részére árusított úgy termékeket, hogy azokról számukra számlát nem adott, de utólagosan ÁFA-mentes közösségi vevők nevére állított ki számlákat. A belföldi vevők esetében részükre nagykereskedelmi árkedvezményt biztosított, melyre a belső szabályzat alapján nem lett volna lehetősége, míg az ÁFA összeggel nem számolt el. Az alperes tisztában volt az értékesítési szabályokkal, arról oktatásban részesült, és ismerte a közösségi adószámmal rendelkező vevő részére történő számlakiállítás szabályait is. A perbeli számlák azonban ténylegesen nem közösségi adószámmal rendelkező vevők felé kerültek kiállításra, hanem fiktív számlák voltak. A felperesnek kára származott abból, hogy a fiktív számlák után az ÁFA összegét utólagosan meg kellett fizetnie.

[11] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult, valamint másodlagosan kérte a kártérítés mérséklését.

[12] Vitatta, hogy a kazincbarcikai boltot egyszemélyben üzemeltette, és azt állította, hogy minden feladatát a felperes ügyvezetőjének utasításai alapján látta el, aki tudott a számlázásokról, azok vele mindig egyeztetésre kerültek. Nem ismerte el az oktatások

megtörténtét és a neki felrótt kötelezettségszegést. Hivatkozott arra is, hogy a felperesnél voltak úgynevezett K-s számlák, melyek „kamu” számlák voltak, amely bevett gyakorlat volt.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 9 291 656 forint kártérítést és ezen összeg után 2017. január 1. napjától kezdődően a kifizetés napjáig terjedő időre, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, és 400 000 forint ÁFA összegét is tartalmazó perköltséget

[14] Az elsőfokú bíróság az alperes kártérítés mérséklése iránti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 379 805 forint eljárási illetéket és megállapította, hogy az ezt meghaladóan felmerült 557 499 forint eljárási illetéket az állam viseli.

[15] Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság a kereset jogalapja tekintetében megállapította a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 179. § (1) – (5) bekezdés rendelkezéseire utalva, hogy a felperes bizonyította a kár bekövetkezését, annak mértékét, a károkozó jogellenes alperesi magatartást és az okozati összefüggést ezek között. Az alperes bűncselekményt elkövetve, szándékos magatartása révén szegte meg a munkaköri kötelezettségét, amely közösségi adószámmal rendelkező vevők felé fiktív számlák kiállításában nyilvánult meg úgy, hogy azok mögött tényleges vásárlás nem történt. A büntető eljárás során beszerzett úgynevezett revizori jelentés tételesen, darabszámban, összezszerűen és pontosan azonosítható módon tartalmazta azokat a számlákat, melyek esetében a közösségi vevők felé történt az értékesítés. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes ügyvezetője tudott erről vagy a felperes ügyvezetőjétől kapott volna erre utasítást. Az eljárás során bizonyított volt, hogy a felperesnél ismétlődő oktatások voltak, az alperes ismerte a számlázással kapcsolatos munkáltatói elvárásokat, amelyek a hatályos adózási szabályoknak megfelelőek voltak.

[16] Az elsőfokú bíróság közvetett bizonyítékként értékelte a belső vizsgálat elrendelését követően tanúsított alperesi magatartást, így a munkaviszony megszüntetésének körülményeit, valamint a közösségi vevők felé kiállított kettő számla sztorizálását, majd az azon szereplő tételekre nem létező magyar vevők részére kiállított számlákat. Az alperes által hivatkozott „kamu” számlákról azt állapította meg, hogy azoknak a per szempontjából nem volt jelentősége, mivel a tanúvallomások szerint a K-típusú számlákat a gyakorlat szerint akkor állítottak ki, amikor a vevővel utólag számoltak el a ténylegesen felhasznált anyag alapján, és addig a bizonylaton az elszállított áru szerepelt.

[17] Az elsőfokú bíróság az Mt. 190. § alapján nem talált olyan rendkívüli méltánylást érdemlő körülményt, amelyre tekintettel az alperest a kártérítés alól részben mentesíthette volna. Hivatkozott ebben a körben az alperes által okozott jogsértés súlyára, a károkozó magatartás időtartamára, a felperessel szemben tanúsított együttműködő magatartás hiányára és a felperesnek okozott jelentős összegű kárra. Az alperes javára nem értékelte azt, hogy az

igazolt havi jövedelme a minimálbért sem éri el, utalva arra is, hogy az alperes a gyermekének édesanyjánál áll alkalmazásban – annak ellenére, hogy a régióban számos, magasabb jövedelmet jelentő álláshely van – és az ingatlanát is számára értékesítette, mely ingatlanértékesítésből maradványösszeggel is kell rendelkeznie. Az alperes által elkövetett bűncselekmény miatti bűnügyi költség fizetési kötelezettséget sem fogadta el a mentesítés alapjául, hiszen az a saját felróható magatartására vezethető vissza, amelyre tekintettel előnyök szerzése végett arra nem hivatkozhat.

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, és kérte annak megváltoztatását akként, hogy elsődlegesen a bíróság a felperes keresetét utasítsa el, másodlagosan mérsékelje a kártérítést. Előterjesztette a mérlegelési jogkörben megállapítható, ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség iránti igényét is.

[19] A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítélete hiányos és jogszabálysértő, mivel nem fogadta el a legfőbb védekezését arra vonatkozóan, hogy a felperes ügyvezetője tudott a számlázási gyakorlatról, azokat mindig egyeztetette vele, és az úgynevezett K-s számlák gyakorlatára vonatkozóan. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság által közvetett bizonyítékként értékelt, a munkaviszonya megszüntetésére irányuló magatartása tekintetében nem értékelte a bíróság azt, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 5.M.172/2017. szám alatt folyamatban volt munkaügyi perben egyezség született, amelynek keretében a volt munkáltató az anyagi igényét teljesítette. Állította azt is, hogy az a tanú, aki függő viszonyban, alárendelt munkaviszonyban áll a peres féllel, nem tekinthető teljes mértékben elfogulatlanak.

Kifogásolta az elsőfokú bíróság ítéletének [43] pontjában foglaltakat, és utalt arra is, hogy a kártérítés alóli részbeni mentesítés körében nem csupán hivatkozott a vagyoni és személyi körülményeire, hanem azokat iratokkal igazolta is.

[20] A másodfokú eljárásban történt felhívásra az alperes fellebbezését akként pontosította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette az Mt. 190. §-ban foglaltakat, a mérlegelése megalapozatlan volt, mivel nem vette figyelembe az alperes által becsatolt iratokat, továbbá nem jelölte meg a jogszabályi alapját azon ítéleti megállapításnak, mely szerint a régióban sok magasabb jövedelmet jelentő álláshely volt. Emellett az elsőfokú bíróság ítéletében a perköltség viseléséről szóló indokolásnál tévesen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (a továbbiakban: Pp.) 83 §-t jelölte meg, holott az eljárás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) hatálya alatt indult. A fizetendő perköltség mértékének megállapítása sérti a régi Pp. 221. § (1) bekezdés rendelkezését, mivel a legmagasabb pertárgyértékre volt tekintettel a bíróság.

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és az alperesnek perköltségben való marasztalására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helyes jogkövetkeztetést vont le. Kiemelte, hogy az alperes az eljárás alatt folyamatosan változtatta

nyilatkozatát a K-számlázás okairól és arról, hogy törvényes képviselő ügyvezető tudott-e a fiktív EU adómentes számlák kiállításáról. A kártérítés mérséklésére irányuló fellebbezési kérelemmel kapcsolatban továbbra is hivatkozott az alperes és az élettársa közötti gazdasági kapcsolatra, a büntető eljárás alatt megvalósult ingatlanátruházásra és az új vállalkozásra.

[22] Az ítéltábla szerint a fellebbezés nem megalapozott.

[23] Az ítéltábla elsődlegesen a régi Pp. 252. § (1)-(3) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során kötelező vagy mérlegelhető hatályon kívül helyezésre alapot adó eljárási szabálysértés nem történt, továbbá nem szükséges a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése. Erre tekintettel az ítéltábla a régi Pp. 253. § (1) bekezdés alapján az ügy érdemében döntött és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes. Az elsőfokú bíróság a régi Pp. 163. § rendelkezéseinek megfelelően a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett a bizonyítást elrendelte és lefolytatta, a vonatkozó anyagi jogszabályokat helyesen alkalmazta.

[24] Az ítéltábla a fellebbezésre és a fellebbezési ellenkérelemre figyelemmel az alábbiakat kívánja kihangsúlyozni:

[25] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset teljes elutasítására irányult, hivatkozással arra, hogy a tényállás hiányos és abból az elsőfokú bíróság jogi következtetése megalapozatlan volt, azonban a fellebbezési érvelésében kifejtettek az ítéltábla szerint nem alkalmasak az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megváltoztatására. Ebben a körben az ítéltábla azt emeli ki, hogy a régi Pp. 4. § (2) bekezdése szerint, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Ahogy pedig ehhez kapcsolódóan a Kúria a Pfv.21.319/2018/6. számú döntésében kimondta: értelemszerűen a polgári perben eljáró bíróság nem csak azt nem állapíthatja meg, hogy a felperes nem volt bűnös a bűncselekmény elkövetésében, hanem azt sem, hogy a felperes nem tanúsította azt a magatartást, amely miatt a bűnösségét megállapították. A régi Pp. 4. § (2) bekezdésének alkalmazásában - ahogy arra már a Kúria korábban, a Pfv.III.20.126/2018/17. számú határozatában is rámutatott - a ténymegállapítási kötöttség a bűnösség megállapításának alapjául szolgáló tényekre is kiterjed.

[26] Márpedig az alperessel szemben indult büntető eljárásban a Kazincbarcikai Járásbíróság B.225/2019/57. számú ítéletében az alperes bűnösségét megállapította a felperes sérelmére folytatólagosan elkövetett csalás büntetében és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségében, amit a Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság a Bf.311/2021/8. számú jogerős ítéletében csak a minősítés szempontjából változtatta meg annyiban, hogy az alperes cselekményét üzletszerűen követte el, egyebekben helybenhagyta.

Az ítéltábla fontosnak tartja kiemelni a büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróság ítéletének [24] és [39] pontja alatt tett megállapítást arra vonatkozóan, hogy kétséget kizáróan megállapítható volt a valótlan tartalmú számlák alperesi kiállítása és e mögött a tényleges vásárlás hiánya, valamint a másodfokú határozat [28] bekezdését, mely szerint az alperes cselekményét jogtalan haszonszerzési céllal követte el. Emellett az elsőfokú ítélet [56] pont alatt a bíróság megállapította, hogy a felperes kárt szenvedett, ami azért lényeges, mert a büntető eljárásban az alperesnek, mint vádlottnak a csalás büntetében való bűnösséget megállapító jogerős ítélete alapjául szolgáló tényállási eleme volt a károkozás és az annak eredményeképpen bekövetkezett kár. Ehhez képest tehát a munkaügyi perben az eljáró bíróság nem mondhatta ki azt, hogy az alperes cselekménye nem okozott kárt (Fővárosi Ítéltábla Pf.20.192/2008/3. - BDT2008.1818.), a büntetőügyben született jogerős ítélet a bűncselekmény elkövetése és az annak alapjául szolgáló tények körében kötötte a munkaügyi perben eljáró elsőfokú bíróságot, azaz a bűnösséget megalapozó tényállást a munkaügyi perben vitássá tenni nem lehetett.

[27] Az ítéltábla álláspontja szerint ezen körülményekből is következően az alperes által hivatkozott és a munkáltató azonnali hatályú felmondása jogellenességének jogkövetkezményei iránt alperes által indított munkaügyi perben kötött egyezség nem alkalmas arra, hogy az alperessel szemben előterjesztett kártérítési igény alapjául szolgáló tényeket kétséggé tegye és nem szolgálhat közvetett bizonyítékként sem.

[28] Nem tulajdonított jelentőséget az ítéltábla az alperes által hivatkozott „kamu” számláknak sem, mivel a felperes a keresetét kizárólag a külföldi vevők részére kiállított fiktív számlák miatt utólagosan keletkezett ÁFA-befizetési kötelezettsége teljesítés folytán előállt kár megtérítése iránt terjesztette elő. A büntetőeljárásban ezen fiktív számlákkal összefüggésben az alperes bűnösségét – és az annak alapjául szolgáló tényállást – megállapították, a munkaügyi perben ezzel ellentétes további bizonyíték, tény nem merült fel.

[29] A munkaügyi perben a munkaügyi szabályok alapján vizsgálható volt az alperes munkajogi kártérítési felelőssége, azonban az ítéltábla – a fellebbezés tartalmára is figyelemmel – megállapította, hogy ebben a tekintetben az elsőfokú ítélet megváltoztatására jogszabályi alap nincs, ugyanis az alperes nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amely az általa elkövetett bűncselekménnyel okozott kár megtérítése alóli felelősségét korlátozná vagy kizárná.

[30] Az ítéltábla egyetértett azzal az elsőbírói megállapítással is, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperes ügyvezetője tudott az alperes által a külföldi vevők részére kiállított számlázásról, annak szabálytalanságáról, melyben értékelte a fellebbezési ellenérelemben hivatkozottakat, azaz az alperesnek ebben a körben tett nyilatkozatának változtatását, annak következtetlenségét is. Az ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy a szabad bizonyítás szabályaira figyelemmel önmagában nem teszi kétséggé a tanúk vallomását az, hogy a peres féllel munkaviszonyban állnak. A régi Pp. 172. § (2) bekezdés értelmében a kihallgatás megkezdése előtt a tanút figyelmeztetni kell a hamis tanúzás következményeire – ami a perben megtörtént – és a tanú ezt követően, ennek tudatában teszi meg vallomását. A perben hamis tanúzás gyanúja nem merült fel.

[31] Az alperes tévesen hivatkozott arra is, hogy a felperes a megfelelő ellenőrzéssel megakadályozhatta volna az alperes által állítólagosnak tekintett jogellenes magatartást, de legalább a kár összegét mérsékelhette volna. Mint ahogy arra az ítéltábla fentebb már rámutatott, az alperes jogellenes magatartása a büntetőeljárásban értékelésre került, így az nem állítólagos, hanem tényszerű, az alperes bűnösségét megalapozó tényállást pedig – így a jogtalan haszonszerzés végett, tévedésbe ejtő vagy tévedésben tartó károkozó magatartását – kétségessé tenni nem lehetett. Az alperes munkajogi kárfelelőssége az elsőfokú bírósággal egyetértve megállapítható volt az Mt. 179.§ (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően, melyhez az ítéltábla azt hangsúlyozza, hogy a munkavállaló nem követhet el – bűncselekmény megállapításra is alkalmas – kötelezettségszegést abban az esetben sem, ha a munkáltató a munkavégzését csak esetileg ellenőrzi.

[32] A felperes másodlagos fellebbezési kérelme az ítélet részbeni megváltoztatására irányult, melyben kérte a kártérítés mérséklését. A felperesnek ebben a körben is az volt a hivatkozása, hogy az ítélet hiányos, mert nem csupán hivatkozott, hanem igazolta is jövedelmi-, vagyoni viszonyait.

[33] Az ítéltábla megállapította, hogy az ítélet szerkezetében valóban nem a tényállási részénél, hanem a [42], [43] bekezdésében tartalmazza az ebben a körben megállapított tényállást és a bizonyítékok értékelését, aminél figyelembe vette a felperes által csatolt igazolásokat, adásvételi szerződést és egyéb okiratokat is, azokat helyesen mérlegelte és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a részbeni mentesítésre a kártérítés mérséklésére nincs lehetőség. Az ítéltábla kiemeli, hogy az Mt. 190. § rendelkezésének célja nem a ténylegesen kárt okozó és kártérítési felelősséggel tartozó munkavállaló mentesítése, hanem az, hogy a kisebb felelősséggel okozott kirívóan nagy összegű kár esetén részben mentesse a munkavállalót (Kúria Mfv.10.548/2018/4. - BH2019.253.). A perbeli esetben azonban az alperes felelőssége kirívó, hiszen éveken keresztül szegte meg munkaviszonyból származó kötelezettségét, amely cselekménye büntetőjogi felelősséggel is járt. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes részbeni mentesítését megalapozó, rendkívüli méltánylást érdemlő körülmény nincs. A jogsértés súlya, ennek következményeként a felperesre háruló következmények nem teszik lehetővé – az alperes igazolt jövedelmi és vagyoni helyzete ellenére – az alperes mentesítését a kártérítés részbeni megtérítése alól. Az ítéltábla kiemeli, hogy a felperesnek az a mulasztása, hogy az alperesben bízva öt évekig nem ellenőrizte, nem értékelhető az alperes javára, mint ahogy az sem, hogy ingatlanát gyermeke édesanyjának értékesítette és a minimálbért el sem érő jövedelemben részesül ugyanezen személytől.

[34] Az alperes fellebbezésére tekintettel az ítéltábla rámutat arra, hogy annak, hogy a régióban számos, üres, jól kereső álláshely van, annak jogszabályi alapja nincs, de erre vonatkozóan a felperesi hivatkozást helyesen fogadta el az elsőfokú bíróság. Az alperes által hivatkozott Mt. 6. §-ára való utalást sem tartotta az ítéltábla megalapozottnak, ugyanis ez a jogszabályhely a munkaszerződés teljesítésére vonatkozó általános magatartási

követelményeket rögzít, ami ezen tényállási elemnél értelmezhetetlen, így az alperesi hivatkozás megalapozatlan.

[35] Az alperes fellebbezésében kifogásolta az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselése jogszabályi alapját meghatározó pontját. Az elsőfokú bíróság valóban tévesen jelölte meg a Pp. 83. §-át, amely helyesen a régi Pp. 75. § (1) és (2), valamint a régi Pp. 78. § (1) és (2) bekezdése volt. A jogszabályi rendelkezések tartalmában azonban lényegi eltérés nincs. Az ítéltábla ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását a régi Pp. 239. § alapján alkalmazandó régi Pp. 224. § (1) bekezdése szerint kijavítja.

[36] A perköltség összegére vonatkozó alperesi fellebbezést az ítéltábla nem fogadta el, figyelemmel arra, hogy az alperes számításai helytelenek. A pertárgy érték alapulvételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésében részletezett általános szabályok szerint megállapítható perköltség 464 583 forint lenne, amely az ÁFA összegével növelten 590 020 forint. Az elsőfokú bíróság által az alperes terhére megállapított perköltség ehhez képest nem minősül eltúlzottnak és a fellebbezésben hivatkozottakkal szemben nyilvánvalóan nem a felperes által előterjesztett legmagasabb összegű kereseti követeléshez kapcsolódott.

[37] Az ítéltábla az előzőekben kifejtett indokokra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[38] Az ítéltábla a régi Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező és így pervesztesnek minősülő alperest a felperes ügyvédi munkadíjban felmerült költségeinek megfizetésére. A fentebb hivatkozott IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés figyelembe vételével a pertárgy értéke (9 291 656 forint) alapján számítandó perköltség 232 291 forint, melyhez a felperesi képviselőnek az IM rendelet 4/A. § alapján tett nyilatkozata alapján számított fel további 62 719 forint ÁFA összeget.

[39] A keresetindításkor hatályos, a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján a perben a feleket tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. A másodfokú eljárásban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése szerint az illetékalap (pertárgyérték) után a feljegyzett illeték annak 8%-a, azaz 743 332 forint, amit a pervesztesnek minősülő, azonban munkavállalói költségkedvezményre jogosult alperes helyett a fenti IM rendelet 13-14. §-a alapján az állam visel.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Paulik Andrea s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró